

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/52/2021
Identifikačné číslo spisu: 2111206275
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2111206275.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členov senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu: Ing. Miroslav Šefčík, PhD., so sídlom Podjavorinskej 37/1, 917 01 Trnava, správca konkurznej podstaty úpadcu OKAMEA, s.r.o. „v konkurze“, so sídlom Kameňolom Dechtice, Dechtice 919 53, IČO: 34 122 036, zastúpeného advokátom JUDr. Lubomírom Nemčekom, so sídlom Čajkovského 5, 811 04 Bratislava, proti žalovanému: MOFAK s.r.o., so sídlom Zoltána Kodálya 788, Galanta 924 01, IČO: 44 122 870, zastúpenému: HALADA advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Kapitulská 21, Trnava 917 01, IČO: 36 669 661, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25Cbi/3/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21CoKR/15/2018 - 1089 z 28. apríla 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 21CoKR/15/2018-1089 z 28. apríla 2020 a rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 25Cbi/3/2021-759 z 5. októbra 2018 a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí tretím rozsudkom zo dňa 5. októbra 2018 č. k. 25Cbi/3/2011-759 žalobu zamietol. Ďalším výrokom návrh žalobcu na prerušenie konania zo dňa 5. októbra 2018 zamietol a úpadcovi OKAMEA SK, s.r.o., IČO: 44 122 870 uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že kúpna zmluva zo dňa 15.6.2009 uzavretá medzi spoločnosťou OKAMEA, s.r.o., a spoločnosťou OKAMEA SK, s.r.o., predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, je voči veriteľom úpadcu neúčinná a zároveň sa domáhal vrátenia predmetu kúpnej zmluvy do konkurznej podstaty. Bývalý konateľ úpadcu zastúpený konateľom F. O. predmetnou kúpnu zmluvou pred konkurzom dňa 15.6.2009 odpredal nehnuteľnosti žalovanému za kúpnu cenu bez znaleckého ohodnotenia vo výške

66.387,84 eur, pričom cena prevedených nehnuteľností predstavuje podľa odhadu žalobcu 10-násobne vyššiu sumu. Podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., sa týmto spôsobil úpadok dlžníka, keď rozdiel z reálnej hodnoty 597.492,16 eur by pokryl všetky prihlásené pohľadávky v konkurznom konaní vo výške 362.456,62 eur. Úkon bol urobený v období troch rokov pred začatím konkurzného konania, ktoré sa začalo dňa 2.8.2010, osobou blízkou, keďže za žalovaného podpisovala predmetnú kúpnu zmluvu tá istá osoba - F. O.. Ukrátilo sa tým uspokojenie veriteľov. Žalovaný v spore tvrdil, že základným predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu v konkurznom konaní je ukrátenie pohľadávky veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávku. Nemožno sa úspešne domáhať odporovateľnosti právneho úkonu, ak majetok dlžníka, ktorý mu po vykonaní právneho úkonu zostal, postačuje na uspokojenie pohľadávok veriteľov existujúcich v čase vykonania právneho úkonu a prihlásených do konkurzu, pretože v takomto prípade predmetným právnym úkonom nedošlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávok veriteľov. Žalovaný tvrdil, že v čase vykonania právneho úkonu - kúpnej zmluvy mal dlžník iný majetok, ktorý postačoval na uspokojenie všetkých prihlásených pohľadávok veriteľov dlžníka. Spornou skutočnosťou medzi stranami sporu bola, či došlo alebo nedošlo k ukráteniu uspokojenia veriteľov úpadcu a zo strany žalobcu bola nutnosť preukázať všeobecnú hodnotu majetku úpadcu, ktorý mu zostal po vykonaní napadnutého právneho úkonu.

3. Súd prvej inštancie opakovane nariadil znalecké dokazovanie, pričom sa preukázalo, že na základe dostupných podkladov nebolo možné objektívne vypracovať znalecký posudok a určiť všeobecnú hodnotu majetku podniku úpadcu alebo aspoň iba jeho časti k momentu po vykonaní právneho úkonu. V konaní vznikla pochybnosť, či v čase uzavretia kúpnej zmluvy, mal majetok dlžníka hodnotu, ktorá by postačovala na uspokojenie pohľadávok veriteľov spolu vo výške 127.315,48 eur a či teda došlo k ukráteniu. V konaní sa však nepodarilo preukázať všeobecnú hodnotu majetku úpadcu po vykonaní napadnutého právneho úkonu, a preto ani jeden zo základných predpokladov odporovateľnosti a to ukrátenie. Žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať ukrátenie ako aj skutočnosť, že všeobecná hodnota majetku, ktorý úpadcovi zostal po vykonanom odporovanom právnom úkone je nižšia ako hodnota pohľadávok existujúcich v čase vykonania úkonu a prihlásených v konkurze. Uvedené sa nepodarilo preukázať ani znaleckým dokazovaním nariadeným súdom. Sám žalobca mohol predložiť súdu listinný dôkaz - znalecký posudok preukazujúci jeho tvrdenia, čo však neurobil. Súd prvej inštancie sa stotožnil s názorom žalovaného, ktorý vychádzal zo zákonnej úpravy, že žalobca môže s úspechom odporovať úkony dlžníka bez primeraného protiplnenia iba v prípade, ak sú kumulatívne splnené 3 podmienky, teda právny úkon ukracuje niektorého z veriteľov dlžníka, právny úkon spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka a právny úkon bol urobený bez primeraného protiplnenia. Žalobca však nepreukázal, že hodnota majetku úpadcu bola nižšia ako hodnota jeho záväzkov a tým došlo k ukráteniu pohľadávok veriteľov, čo bol základný predpoklad odporovateľnosti, bez preukázania ktorého nemohol byť žalobca v spore úspešný. Nebola tak splnená obligatórna podmienka neúčinnosti právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z., ukrátenie prihlásených veriteľov. Súd prvej inštancie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že právny úkon, vyslovenia neúčinnosti ktorého sa žalobca domáhal, bol urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom a v takomto prípade zákona č. 7/2005 Z. z. predpokladá, že v čase urobienia právneho bol dlžník v úpadku, ak sa nepreukáže opak, pričom opak musel preukazovať dlžník, ktorý bol nadobúdateľom prospěchu. Žalovaný nepoprel, že úkon bol vykonaný medzi spriaznenými osobami a ani nevyvrátil domnienku, že úkon bol urobený počas úpadku. Nakoľko na vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu museli byť splnené všetky predpoklady súčasne, tak zistenie a preukázanie uvedenej skutočnosti nemalo zásadný a relevantný význam. Súd mal za to, že žalobca vykladá odporovateľnosť značne zužujúco len s odkazom na jej osobitné predpoklady uvedené v jednotlivých skutkových podstatách s tým, že sa posudzuje len to, či tento právny úkon spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku, a nie či majetok úpadcu postačoval na úhradu dlhov. S uvedeným názorom sa súd prvej inštancie nestotožnil a uviedol, že všeobecným predpokladom odporovateľnosti je ukrátenie vymáhateľnej pohľadávky. Až v prípade preukázania ukrátenia veriteľa súd posudzuje ďalšie osobitné predpoklady odporovateľnosti uvedené v jednotlivých skutkových podstatách. Keďže žalobca nepreukázal súdu splnenie základnej všeobecnej podmienky odporovateľnosti, že kúpnu zmluvou zo dňa 15.6.2009 došlo k ukráteniu prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu spoločnosti OKAMEA, s.r.o., žalobu zamietol. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že žalobca navrhol prerušiť

súdne konanie do skončenia trestného konania vo veci vedenej na OR PZ v Trnave pod ČVS: H-XXX/X-V-K.-XXXX, predmetom ktorého bolo vyšetrovanie marenia konkurzného konania a nepravdivosť znaleckého posudku Ing. C.. Dospel k záveru, že v trestnom konaní sa nerieši žiadna zásadná a rozhodujúca otázka, ktorá by mohla mať význam pre rozhodnutie súdu v predmetnej veci a v zmysle § 162 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako C. s. p.) návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že procesne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v celom rozsahu a uložil úpadcovi povinnosť zaplatiť ich žalovanému.

4. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 28. apríla 2020, sp. zn. 21CoKR/15/2018-1089 v spojení s opravným uznesením č. k. 21CoKR/15/2018-1196 zo 6. júla 2021 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu. Odvolací súd vzhľadom na tvrdenia žalobcu zopakoval dokazovanie a na pojednávaní vypočul právnych zástupcov strán, s poukazom na § 384 C. s. p., zopakoval dokazovanie. Strany sporu konajúce prostredníctvom svojich právnych zástupcov predniesli odvolacie návrhy v zhode s písomnými stanoviskami. Odročené pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 28.4.2020 a na ktoré bol právny zástupca žalobcu riadne predvolaný, ale sa nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil napriek tomu, že išlo o konanie, pri ktorom sa vyžaduje povinné zastúpenie advokátom. Žalujúci správca sa pojednávania zúčastnil a k neprítomnosti advokáta uviedol, že zrejme z dôvodu opatrení vlády pre koronavírus sa advokát nedostavil. Odvolací súd vyhlásil uznesenie, že z dôvodu neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu bude konať v jeho neprítomnosti, keďže o odročenie pojednávania nežiadal. Po skončení odvolacieho pojednávania a počas plynutia lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku bolo doručené podanie právneho zástupcu žalobcu, ktorý dodatočne ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu prijatých opatrení vlády SR na zamedzenie šírenia vírusu COVID-19, s tým, že nepovažoval za nevyhnutné sa pojednávania zúčastniť a predpokladal, že na pojednávaní bude len vyhlásený rozsudok. Ospravedlnenie neúčasti bolo doručené dňa 28.4.2020 po skončení pojednávania.

5. Odvolací súd s poukazom na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p. uviedol, že jeho existenciu nezistil, nebolo zistené žiadne pochybenie vo vykonanom dokazovaní, ktoré by malo podstatný vplyv a vyvolalo potrebu zmeny prvoinštančného rozhodnutia. Súd v tomto konaní neskúma súlad kúpnej ceny so zákonom o dani z príjmov, na ktorú vadu poukazoval odvolateľ. K ďalšiemu odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) C. s. p., odvolací súd uviedol, že sa stotožňuje so zamietnutím návrhu na vypočutie exekútora JUDr. C., znalcov a znaleckých organizácií, ktoré odmietli vypracovať znalecký posudok na ocenenie majetku úpadcu pre nedostatočné podklady. Len na doplnenie uviedol, že ak žalobca považoval za vhodné podporiť svoje tvrdenia znaleckým posudkom, mal možnosť v zmysle § 209 C. s. p., sám predložiť súkromný znalecký posudok. Odvolací súd zopakoval dokazovanie ku skutkovému stavu zistenému prvoinštančným súdom. Bolo zrejmé, že súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodu nepreukázania stavu majetku dlžníka - úpadcu k momentu uskutočnenia a účinnosti odporovaného právneho úkonu, z ktorého by bolo možné zistiť, či právny úkon ukracuje uspokojenie pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Žalobca označil kúpnu zmluvu uzatvorenú medzi dlžníkom - úpadcom a žalovaným za ukracujúci právny úkon (§ 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z.). Základom úspechu odporovacej žaloby bolo preukázať, že majetok dlžníka po účinnosti odporovaného právneho úkonu už nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov. Podstatným bolo preukázanie, že dlžník nemal ani pred vykonaním odporovaného právneho úkonu dostatok majetku na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov a po účinnosti tohto právneho úkonu sa miera uspokojenia pohľadávok veriteľov dlžníka ešte viac znížila. Súd neopomenul, že v tomto konaní bol právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, kedy zákon úpadok priamo predpokladá a je na nadobúdateľovi prospechu preukázať opak, úpadok predpokladaný zákonom ale automaticky neznamená ukrátenie veriteľov, ktorú skutočnosť musí preukázať žalobca. Súd prvej inštancie napriek snahe znaleckým dokazovaním zistiť všeobecnú hodnotu majetku úpadcu od tohto dôkazu upustil z dôvodu nemožnosti objektívneho splnenia znaleckej úlohy. Žalobca nepredložil znalecký posudok, ktorým by svoje tvrdenia preukázal. V odvolacom konaní žalobca akcentoval len majetkom úpadcu zistenom pri vyhlásení konkurzu, súpisom majetku v konkurze zverejnenom v Obchodnom vestníku, záväzkami

dlžníka po splatnosti zistenými ku dňu 30.6.2009. Hodnotu majetku dlžníka - úpadcu v čase vykonania odporovaného právneho úkonu žalobca nepreukázal. Pre úspech žaloby však súd musel mať preukázanú hodnotu majetku dlžníka v rozhodnom čase, bez ktorej nebolo možné ustáliť, že ide o úkon, ktorému možno úspešne odporovať. Správca nesprávne v žalobe vychádzal z výšky pohľadávok veriteľov v čase vykonania úkonu a k tomu z trhovej hodnoty majetku podliehajúceho konkurzu bez splnenia povinnosti kvalifikovane preukázať hodnotu majetku pred a po právnom úkone, ktorému odporuje. Odvolací súd záverom uzavrel, že pre úspech žaloby založenej na ukracujúcom právnom úkone bolo potrebné porovnať hodnotu majetku a k tomu zo strany správcu uviesť stav majetku pred právny úkonom ktorému sa odporuje a po ňom. Uvedené splnené nebolo a správcom preukázané. Odvolací súd preto potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 a § 255 ods. 2 C. s. p., a nárok na náhradu trov priznal žalovanému voči žalobcovi. Senátom odvolacieho súdu bolo toto rozhodnutie prijaté v pomere hlasov 2:1, pričom súčasťou rozsudku odvolacieho súdu bolo odlišné stanovisko člena senátu.

6. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) a to z dôvodu podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., teda z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7. Dovolateľ naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., videl v porušení ustanovenia § 90 C. s. p., povinnom zastúpení žalobcu advokátom v sporoch vyvolaných alebo súvisiacich s konkurzom. Tvrdil, že na súde prvej inštancie nebol žalobca vyzvaný na zvolenie si advokáta s poukazom na § 90 C. s. p., a v tomto smere nebol ani súdom poučený. Žalobca v spore konal sám, hoci nemá právnické vzdelanie a túto skutočnosť nevzal do úvahy ani odvolací súd. Mal za to, že vzhľadom na uvedené išlo o postačujúci dôvod, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie. Ďalej uviedol, že porušenie uvedeného ustanovenia sa prejavilo aj na pojednávaní konanom dňa 18.2.2020 na odvolacom súde. Na uvedenom pojednávaní mal žalobca právneho zástupcu, ktorý navrhol doplniť dokazovanie s poukazom na porušenie procesných podmienok v konaní na súde prvej inštancie, avšak nebolo mu umožnené doplniť dokazovanie. V uvedenom postupe tak dovolateľ videl porušenie svojho práva na spravodlivý proces. Podľa dovolateľa sa porušenie ustanovenia § 90 C. s. p., prejavilo aj na pojednávaní na odvolacom súde dňa 28.4.2020, na ktorom sa zúčastnil žalobca, avšak právny zástupca sa z dôvodu šírenia koronavírusu pojednávania nezúčastnil. Odvolací súd však konal v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalobcu posadil na miesto verejnosti a vôbec s ním nekonal. Dovolateľ mal za to, že vzhľadom na neúčast' jeho právneho zástupcu na pojednávaní mal odvolací súd pojednávanie odročiť. Tiež tvrdil, že vzhľadom na ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z., neboli naplnené zákonné predpoklady pre nariadenie a uskutočnenie pojednávania na odvolacom súde v predmetnej veci. Uvedený zákon bol tak podľa dovolateľa takým dôležitým dôvodom, ktoré má na mysli § 183 ods. 1 C. s. p. ako dôvod, pre ktorý možno odročiť pojednávanie. S porušením ustanovenia § 90 C. s. p., podľa dovolateľa súviselo aj porušenie rovnosti jeho práv v súdnom konaní. Žalobca totiž nemal zastúpenie advokátom a ani nebol súdom poučený o povinnosti takéhoto zastúpenia, na rozdiel od žalovaného, ktorý bol v spore zastúpený advokátom. Dovolateľ v obsahu dovolania poukázal aj na jeho návrh na opravu zápisnice z pojednávania pred odvolacím súdom.

8. V ďalšom dovolateľ poukázal na ustanovenie § 220 ods. 2 C. s. p., a na zákonnú požiadavku kladenú na presvedčivé odôvodnenie. Tvrdil, že odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku vôbec nevenuje aplikácií príslušných právnych noriem, procesných a výkladových zásad a ani právnej argumentácii, ktoré ho viedli k záveru, že dôkazné bremeno vo vzťahu k otázke o ukrátení konkurzných veriteľov odporovanou kúpnu zmluvou je na strane žalobcu a to i napriek právnej domnienke úpadku podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Odvolací súd totiž záver o tom, že dôkazné bremeno k uvedenej otázke spočíva na žalobcovi prezentoval bez bližšej právnej a logickej argumentácie. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal na odlišné stanovisko člena odvolacieho senátu, ktorý okrem iného uviedol, že podmienkou odporovateľnosti právny úkonu bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. je aj to, aby spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka. Ak však ide o právny

úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úpadok v čase urobenia právneho úkonu sa predpokladá. V danej veci nebolo sporné, že úpadca a žalovaný boli spriaznenými osobami, dôsledkom toho bolo, že úpadok úpadcu sa predpokladal a teda hodnota splatných záväzkov bola vyššia ako hodnota majetku vedená v účtovníctve. Ak teda za úpadku dôjde k úkonu bez primeraného protiplnenia, hodnota majetku dlžníka sa zníži bez toho, aby sa zvýšila o primerané protiplnenie. Z uvedeného tak plynul záver, že zákon predpokladá, že už pred vykonaním úkonu účtovne evidovaný majetok dlžníka nepostačoval na úhradu jeho splatných záväzkov, logicky teda na úhradu všetkých záväzkov, a úkon bez primeraného protiplnenia tento stav prehĺbil. Bolo zrejmé, že žalobcovi stačilo tvrdiť také skutočnosti, z ktorých vyplývalo jednak to, že kúpna zmluva je právnym úkonom bez primeraného protiplnenia, jednak to, že tento úkon bol urobený medzi spriaznenými osobami. Pokiaľ uvedené nebolo žalovaným popreté, žalobca uniesol bremeno tvrdenia a žalovaný mal preukázať opak. S poukazom na uvedenú argumentáciu z odlišného stanoviska člena odvolacieho senátu dovolateľ tvrdil vadu nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho senátu.

9. Dovolateľ ďalej formuloval právnú otázku, ktorá dosiaľ nebola riešená dovolacím súdom nasledovne „ Ktorú stranu súdneho sporu o odporovateľnosť právneho úkonu urobeného v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., zaťažuje dôkazné bremeno o úpadku dlžníka a z toho plynúcom (ne)ukrátení konkurzných veriteľov v procesnej situácii v rámci tohto súdneho sporu, v ktorej platí zákonná domnienka o úpadku dlžníka podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. ?“ Dovolateľ mal za to, že v spore boli preukázané podmienky pre úspešné odporovanie právnemu úkonu (neprimeranosť protiplnenia, ktoré mal žalovaný plniť dlžníkovi na základe odporovanej kúpnej zmluvy, úpadok dlžníka v deň účinnosti odporovanej kúpnej zmluvy, ukrátenie konkurzných veriteľov v príčinnej súvislosti s uzavretím odporovanej kúpnej zmluvy, spriaznenosť dlžníka a žalovaného, ako aj dodržanie príslušnej zákonnej lehoty na odporovanie právnemu úkonu). Aj k uvedenej právnej otázke dovolateľ poukázal na obsah odlišného stanoviska člena odvolacieho senátu, ktorý mal za to, že odvolací súd mal zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovieť majúc za to, že neexistovala ustálená prax najvyšších súdnych autorít k riešeniu uvedenej otázky. Tvrdil, že odvolací súd mal dospieť k záveru, že žalovaného zaťažuje bremeno tvrdenia a dôkazu, že k 15.6.2009 nebol úpadca v úpadku, teda že suma jeho splatných pohľadávok bola vyššia než účtovná hodnota jeho majetku. Žalovaný sa však bránil len tým, že úpadcovi aj po vykonaní úkonu zostal majetok, ktorého skutočná hodnota bola vyššia a postačoval na uspokojenie veriteľov. Súd prvej inštancie vysvetlil, prečo nepovažuje za dostatočne ustálenú hodnotu kameňolomu, ktorý mal tvoriť podstatnú časť majetku úpadcu po spornom odporovanom právnem úkone. Nepodarilo sa mu však zabezpečiť dostatočne presvedčivé a presné znalecké vyriešenie tejto otázky, teda nezistil jasne, aká bola hodnota tohto kameňolomu a nezistil, či bola hodnota majetku úpadcu vyššia alebo nižšia ako suma pohľadávok jeho veriteľov. V rozpore s vyššie uvedeným výkladom tak súd prvej inštancie zaťažil žalobcu dôkazným bremenom dokázať hodnotu týchto veličín, takže ich nedokázanie pripočítal na ťarchu žalobcu. Pričom správne mal byť týmto dôkazným bremenom zaťažený žalovaný. Dovolateľ tak vzhľadom na vyššie uvedené navrhol odloženie právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu podľa § 444 ods. 2 C. s. p., a zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril podaním zo dňa 14.8.2020 a uviedol, že žiadna zo žalobcom tvrdených skutočností nemala povahu procesnej vady zakladajúcej porušenie práva na spravodlivý proces. K tvrdeniam o absencii zastúpenia advokátom žalovaný uviedol, že povinné zastúpenie podľa § 90 C. s. p., bolo vo vzťahu ku konkurzným správcom neskôr zrušené a to zákonom č. 264/2017 Z. z., ktorým sa upravilo ustanovenie § 197 ods. 11 zákona č. 7/2005 Z. z. tak, že ak je stranou konania vyvolaného konkurzom alebo reštrukturalizáciou správca alebo ak ide o konanie podľa § 74a ods. 2 alebo § 166f, nevyžaduje sa zastúpenie advokátom. Uvedené ustanovenie sa stalo účinným 1.1.2018, od ktorého dátumu už nebolo potrebné, aby bol žalobca v konaní zastúpený advokátom. V období od 1.7.2016 do 1.1.2018 žalobca neuskutočňoval v konaní v zásade žiadne úkony, v súvislosti s ktorými by mohol utpieť ujmu pre absenciu zastúpenia advokátom. Aj ak žalobca nebol počas určitého obdobia pred súdom prvej inštancie zastúpený advokátom, nemalo to za následok porušenie žalobcovho práva na spravodlivý proces. Žalobca v spore navrhol doplniť dokazovanie o znalecké skúmanie hodnoty majetku úpadcu, hoci mu bolo známe, že súd prvej inštancie sa pokúsil znalecké dokazovanie uskutočniť, avšak vyplynulo, že znalecké dokazovanie nebolo objektívne možné. Ak žalobca trval na znaleckom

dokazovaní, mal podľa žalovaného doložiť súkromný znalecký posudok. Žalobca v spore nepreukázal splnenie prvotnej podmienky odporovateľnosti podľa § 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. Ďalej žalovaný uviedol, že nebolo pravdivé tvrdenie žalobcu, že odvolací súd uskutočnil pojednávanie dňa 28.4.2020 v rozpore so zákonom č. 62/2020 Z. z., nakoľko v uvedenom čase sa hrozba šírenia koronavírusu zmiernovala. Žalovaný uvedenú argumentáciu žalobcu považoval za účelovú, nakoľko nenavrhol odročenie pojednávania, čím nenamietal, že sa v danom období pojednávanie uskutoční. Aj tvrdenia žalobcu o porušení jeho práva na spravodlivý proces tým, že mu odvolací súd neumožnil vyjadriť sa na vyššie uvedenom pojednávaní považoval žalovaný za účelové. Žalovaný uviedol, že na uvedenom pojednávaní sa nepreberali žiadne nové skutočnosti, ku ktorým sa už žalobca predtým nevyjadroval. Súčasne dňa 27.4.2020 doručil právny zástupca žalobcu súdu rozsiahle vyjadrenie. Preto postup súdu na odvolacom pojednávaní nemohol mať za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

11. K tvrdeniam dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu žalovaný uviedol, že žalobca namietal, že sa odvolací súd s určitou otázkou nevysporiadal podľa jeho predstáv, resp. nesprávne vyriešil otázku, kto nesie dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu základnej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu. Žalovaný zdôraznil, že hypotetická nepresvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p., pritom poukázal na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 1/2016. Žalovaný vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu uviedol, že dovolateľom vymedzená právna otázka nebola správne formulovaná, pričom súčasne nešlo o otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Mal za to, že dovolateľ stotožnil dve odlišné podmienky odporovateľnosti právneho úkonu, a to podmienku úpadku dlžníka v čase uskutočnenia odporovaného úkonu a podmienku ukrátenia prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu. Formulovaná otázka dovolateľa tak vytvárala dojem, že tieto podmienky sú v zásade totožné a že v prípade splnenia podmienky existencie úpadku je automaticky splnená aj podmienka ukrátenia pohľadávok veriteľov. Čo však nebola podľa žalobcu správna úvaha. V konaní bolo sporné, kto nesie dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu splnenia základnej podmienky odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. Žalobca sa domáhal odporovateľnosti právneho úkonu a preto musel svoje tvrdenie preukázať, a teda aj splnenie podmienky podľa § 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. Žalovaný nepovažoval argumentáciu žalobcu opierajúcu sa o odlišné stanovisko člena odvolacieho senátu za správnu a poukázal aj na odbornú literatúru a rozhodovacia činnosť súdov. Tvrdil, že pre úspešné odporovanie právnomu úkonu musia byť splnené tri podmienky: 1. právny úkon mal za následok ukrátenie prihlásenej pohľadávky veriteľa úpadcu, 2. právny úkon bol uskutočnený bez primeraného protiplnenia, 3. právny úkon spôsobil úpadok dlžníka. V danom prípade bola splnená jedna podmienka, a to úpadok dlžníka, avšak zvyšné dve podmienky sa museli skúmať. Vzťah spriaznenosti nemal žiadny vplyv na dôkazné bremeno žalobcu týkajúce sa skutočnosti, či došlo k ukráteniu prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu. Tvrdenia prehlasovaného člena odvolacieho senátu považoval žalovaný za názorový exces, ktorý nemal oporu v právnej teórii, nakoľko ten, kto je v úpadku, automaticky nemusí byť predĺžený a nemusí mať menej majetku ako záväzkov. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nebolo možné vyvodiť, že podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., sa v prípade vzťahu spriaznenosti má predpokladať, že dlžník bol v čase úkonu predĺžený, a teda že nemal dostatok majetku. Zákon predpokladal úpadok, avšak nešpecifikoval formu úpadku. Podmienka odporovateľnosti podľa § 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z., sa tak v konaní musela preukazovať vždy. V danom prípade považoval žalovaný záver odvolacieho súdu za správny. K návrhu žalobcu na odloženie právoplatnosti dovolaním napadnutého rozsudku uviedol, že nemal žiadny právny základ, nakoľko poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní z evidencie katastra už bola vymazaná. Súčasne uviedol, že došlo k predaju nehnuteľností na ďalší subjekt a preto navrhol, aby takému návrhu odvolací súd nevyhovel.

12. K vyjadreniu žalovaného k dovolaniu sa žalobca vyjadril a uviedol, že vadu spočívajúcu v absencii povinného zastúpenia advokátom bolo možné odstrániť len zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie a nie zopakovaním dokazovania na odvolacom súde. Vyjadrenia žalobcu o zlepšujúcej sa situácii na ochorenie COVID-19 počas termínu pojednávania na odvolacom súde dňa 28.4.2020 považoval žalobca za absurdnú. Opätovne pritom poukázal na jednoznačné znenie ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z., s poukazom na ktoré sa malo pojednávanie na odvolacom súde odročiť. Aj sám právny

zástupca žalovaného na pojednávaní dňa 28.4.2020, v súvislosti s umiestnením žalobcu na miesto pre verejnosť uviedol, že ako správca konkurznej podstaty mohol konať na súde sám a uvedeným postupom súd dal možnosť v rámci mimoriadneho opravného prostriedku namietať porušenie práv na spravodlivý proces. Tiež tvrdil, že z judikátu č. R 2/2016 nevyplývala nemožnosť uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., v prípade nepresvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia. K právnomu posúdeniu uvedenom žalovaným žalobcu poukázal na to, že ním citované rozhodnutia sa týkali odvolacích súdov, čím podporil záver žalobcu o nevyriešení ním nastolenej právnej otázky dovolacím súdom. Odlišné stanovisko člena odvolacieho senátu malo racionálne argumenty opreté o platnú právnu úpravu.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania (§ 443 C. s. p.).

14. V zmysle § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

15. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

16. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/1/2018, ktorý uviedol, že kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 C. s. p., je prípustná.

17. K dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné atribúty.

18. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí, konkretizuje a náležite doloží, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016, sp. zn. 3Cdo/52/2017).

19. Pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.) alebo pri riešení ktorej sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§421 ods. 1 písm. a) C. s. p.), tak je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť, ako mala byť

táto otázka správne riešená (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017). C. s. p., v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p.

20. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotno-právna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce a podobne), ako aj otázka procesno-právna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi).

21. Dovolateľ vymedzil otázku nasledovne - ktorú stranu súdneho sporu o odporovateľnosť právneho úkonu urobenému v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., zaťažuje dôkazné bremeno o úpadku dlžníka a z toho plynúcim (ne)ukrátení konkurzných veriteľov v procesnej situácii v rámci tohto súdneho sporu, v ktorej platí zákonná domnienka o úpadku dlžníka podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. Uvedenú otázku dovolací súd posúdil ako otázku právnú, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Bolo zrejmé, že v predmetnom spore odvolací súd dospel k záveru, že žalobca, správca konkurznej podstaty úpadcu, znáša dôkazné bremeno o preukázaní ukrátenia pohľadávky veriteľa aj napriek nespornej skutočnosti, že išlo o právny úkon uskutočnený podľa § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., medzi spriaznenými osobami, ktorá skutočnosť sporná nebola. Žalovaný nerozporoval, že išlo o právny úkon bez primeraného protiplnenia.

22. Podľa § 58 ods. 1 zákona č. 7/2005 z. z., právnym úkonom bez primeraného protiplnenia na účely tohto zákona je bezodplatný právny úkon dlžníka alebo odplatný právny úkon dlžníka, na ktorého základe dlžník poskytol alebo sa zaviazal poskytnúť plnenie, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia ako obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe získal alebo má získať.

23. Podľa § 58 ods. 2 citovaného právneho predpisu, právneho úkonu bez primeraného protiplnenia možno odporovať, ak spôsobil úpadok dlžníka alebo bol urobený počas úpadku dlžníka. Ak ide o konkurz podľa § 107a ods. 1 platí, že úpadok dlžníka spôsobil spáchanie trestného činu, za ktorý bol dlžníkovi uložený trest prepadnutia majetku. Ak ide o právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úpadok dlžníka v čase urobenia právneho úkonu sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak.

24. Podľa § 58 ods. 3 citovaného právneho predpisu, Ak odsek 4 neustanovuje inak, odporovať možno len tým právny úkonom bez primeraného protiplnenia, ktoré boli urobené počas jedného roka pred začatím konkurzného konania. Ak ide o právny úkon bez primeraného protiplnenia urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, možno odporovať tiež tým právny úkonom, ktoré boli urobené počas troch rokov pred začatím konkurzného konania.

25. Podľa § 3 ods. 1 až 3 citovaného právneho predpisu, dlžník je v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Ak dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, predpokladá sa, že je v úpadku. Právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Za jednu pohľadávku pri posudzovaní platobnej schopnosti dlžníka sa považujú všetky pohľadávky, ktoré počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu pôvodne patrili len jednému veriteľovi. Fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou alebo ak dlžník nespĺnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a) , predpokladá sa, že je platobne neschopný. Predĺžený je ten, kto je povinný viesť

účetníctvo podľa osobitného predpisu,¹⁾ má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku. Pri stanovení hodnoty záväzkov a hodnoty majetku sa vychádza z účetníctva alebo z hodnoty určenej znaleckým posudkom, ktorý má pred účetníctvom prednosť a prihliadne sa aj na očakávateľné výsledky ďalšej správy majetku, prípadne očakávateľné výsledky ďalšieho prevádzkovania podniku, ak možno so zreteľom na všetky okolnosti odôvodnene predpokladať, že bude možné v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku pokračovať. Do sumy záväzkov sa nezapočítava suma záväzkov, ktoré sú spojené so záväzkom podriadenosti, 1a) ani suma záväzkov, ktoré by sa v konkurze uspokojovali v poradí ako podriadené pohľadávky.

26. Z obsahu vyššie uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že úpadok dlžníka znamená buď jeho platobnú neschopnosť alebo predĺženie, pričom v oboch prípadoch možno hovoriť o nemožnosti dlžníka plniť svoje záväzky voči veriteľom. Tiež je zrejmé, že v prípade, ak ide o právny úkon uskutočnený medzi spriaznenými osobami, čo bolo nesporné aj v predmetnom spore, úpadok sa predpokladá, pokiaľ sa nepreukáže opak.

27. Dovolací súd s ohľadom na vyššie uvedené si dovoľuje poukázať na obdobnosť právnej úpravy zákona č. 7/2005 Z. z., pri odporovateľnosti právnych úkonov pri skutkových podstatách uvedených v ustanoveniach § 58, § 59 a § 60, kde sa predpokladá úpadok dlžníka v prípade, ak ide o právny úkon uskutočnený medzi spriaznenými osobami. S ohľadom na dovolateľom nastolenú otázku, ktorú dovolací súd vyhodnotil ako právnu otázku a aj ako otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom vymedzená otázka nebola dosiaľ vyriešená.

28. V danom prípade išlo o odporovanie právneho úkonu bez primeraného protiplnenia. Dovolací súd s ohľadom na vyriešenie dovolateľom nastolenej právnej otázky a obdobnosť právnej úpravy odporovateľnosti právneho úkonu pri skutkových podstatách uvedených v ustanoveniach § 58, § 59 a § 60 vo vzťahu k spriazneným osobám poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/59/2018 (R 5/2019), v ktorom sa konštatuje, že „v prípade odporovateľného právneho úkonu uskutočneného medzi dlžníkom a ním spriaznenou osobou podľa § 60 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z., nie je správca povinný preukazovať úmysel dlžníka ukrátiť uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka a ani vedomosť spriaznenej osoby o tomto úmysle. Na úspešné ubránenie sa odporovacej žalobe zaťažuje dôkazné bremeno spriaznenú osobu, aby hodnoverným spôsobom preukázala, že úmysel dlžníka ukrátiť uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka nemohla rozpoznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.“ Z vyššie uvedených ustanovení právneho predpisu citovaných dovolacím súdom ako i s poukazom na uvedené rozhodnutie dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd nesprávne právne posúdil právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, v dôsledku čoho bolo dovolanie žalobcu dôvodné. Odvolací súd nesprávne právne posúdil, koho zaťažuje dôkazné bremeno o preukázaní úpadku dlžníka, ak ide o právny úkon uskutočnený medzi spriaznenými osobami, keď uviedol, že dôkazné bremeno znáša žalobca, teda správca konkurznej podstaty. Z obsahu ustanovenia § 58 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. vyplýva, že v prípade právneho úkonu uskutočneného medzi spriaznenými osobami sa úpadok predpokladá, pokiaľ sa nepreukáže opak. Ak správca konkurznej podstaty, teda žalobca, preukáže v konaní, že právny úkon bol uskutočnený medzi spriaznenými osobami, čo bol aj daný prípad, úpadok sa predpokladá a môže úspešne odporovať právneho úkonu, keďže bolo nesporné, že bola dodržaná lehota podľa § 58 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z., a súčasne bol právny úkon uskutočnený bez primeraného protiplnenia, nakoľko žalovaný uvedenú skutočnosť nerozporoval. Ak chce byť v spore úspešný žalovaný, teda osoba, ktorá mala prospech z odporovaného právneho úkonu, musí v konaní preukázať, že dlžník nebol v úpadku. Odvolací súd a aj súd prvej inštancie nesprávne zaťažili žalobcu - správcu konkurznej podstaty dôkazným bremenom na preukázanie úpadku dlžníka, v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdili.

29. Vzhľadom na to, že dovolateľ dôvodne namietal nesprávne vyriešenie právnej otázky od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., dovolací súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.). Keďže dôvody, pre ktoré bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu, sa vzťahujú aj na rozsudok súdu prvej inštancie a v prípade zrušenia výlučne rozsudku odvolacieho súdu by vzhľadom na nesprávnosť

právných záverov súdu prvej inštancie bol odvolací súd povinný zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie, dovolací súd aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania konštatuje, že nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto dovolací súd zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

30. Dovolací súd záverom uvádza, že sa nezaoberal dovolacím dôvodom žalobcu podľa § 420 písm. f) C. s. p., a to z dôvodu, že zrušil rozhodnutia súdov nižších inštancií pre nesprávne právne posúdenie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v dôsledku čoho bolo bez právneho významu skúmanie, či došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) C. s. p.

31. V ďalšom konaní sú súd prvej inštancie a odvolací súd viazaní právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C. s. p.).

32. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

33. Keďže dovolací súd zrušil dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako i súdu prvej inštancie, nerozhodoval už o návrhu na odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.